N^er 295. — **ROK 1841.** **PONIEDZIAŁEK 27 GRUDNIA.**

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i wiąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Jana Ewang.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Grzmisława.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
23	6	27" 5''' 133	+ 2° 2	1''' 54	Pł zachodni średni	Pochmurno	
	2	6, 512	+ 2, 8	1, 55	,, mocny	Pogoda z Chmurami	
	10	7, 668	— 1, 2	1, 63	Żaden	Pogoda	

Ogłaszając prenumeratę na następny kwartał, Wydawca GAZETY KRAKOWSKIÉJ *uprasza Szanownych Abonentów, o wczesne zapisywanie się; albowiem taką tylko ilość exemplarzy wybijać postanowił, jaka po obliczeniu* najdaléj do dnia 6 Stycznia roku 1842 *Abonentów, okaże się być potrzebną. — Prenumerata kwartalna Złp.* 10, *miesięczna Złp.* 4.

Wiadomości zagraniczne.

FRANCYA.

Paryż 14 *Grudnia.*

Monitor ogłosił wczoraj dwa rozporządzenia królewskie; pierwsze odnosi się do nowéj organizacyi korpusu z krajowców w Algierze, który obecnie składa się 2500 piechoty i 4000 jazdy, drugie zaś zaprowadza redukcyą 100,000ną w armii francuzkiéj.

ANGLIA.

Londyn 13 *Grudnia.*

Nieporozumienia O'Connella z municypalnością miasta Dublina tego doszły stopnia, że jako lordmajor już chciał podziękować i dopiero po odstąpieniu tejże od wniosku tajnego głosowania dał się nakłonić do dalszego urzędowania.

HISZPANIA.

Madryt 30 *Listopada.*

Rada ministrów zgromadziła się dziś o godzinie 1 pod przewodnictwem rejenta. Na téj radzie, która trwała blizko trzech godzin, ułożono jak słychać główne zasady mowy, którą ma mieć J. K. Mość przy zagajeniu kortezów. Zapewniają, że minister spraw wewnętrznych został wybrany do zredagowania téj mowy.

Gońcy nadeszli dziś ze wszystkich punktów półwyspu, nie przywieźli żadnéj ważnéj wiadomości. Najzupełniejsza spokojność wszędzie panuje. Siostra królowéj jeszcze jest tyle słabą, że nie może towarzyszyć J. K. Mci w jéj codziennych przejażdżkach.

Dzisiejsza rada wojenna jenerałów zajmowała się sprawą pana Sanchez Torres, byłego szambelana królowéj Krystyny, który należał do wypadków 7 października. Obwiniony jest nieobecnym. Mniemają, że rada oświadczy się za karą śmierci.

Czytamy w *El Patriota*: Możemy w zupełnie stanowczy sposób zaprzeczyć pogłoskom o modyfikacyi gabinetu, i zapewnić, iż ministrowie więcéj są zgodnemi niż kiedykolwiek i nie ma najmniejszego symptomu zmiany szczególnéj w nieobecności kortezów, które wspierały gabinet i jesteśmy pewnemi, że go nie

przestaną wspierać. Rada ministrów posiada zupełne zaufanie dostojnego rejenta królestwa.

Dnia 14 *Grudnia.*

Dla zaprowadzenia większéj jedności między składowemi częściami armii rejent rozwiązał cały korpus gwardyi i wcielił go do całego wojska. Armia północna obecnie zajmująca prowincye basków i Nawarry składa się z 40 batalionów, 16 szwadronów i 6 bateryi, razem 32,000 ludzi. Naczelnym wodzem jest jenerał Rodil; pod jego rozkazami zostają jenerałowie Ayerbe i Alcala, jako szefowie wielkich dwóch korpusów. Municypalne wybory w Madrycie, o ile dotąd postąpiły, uważać można czysto demokratyczne.

Monitor donosi z Bajonny pod 10 grudnia że rejent postanowieniem swojém z dnia 30 listop. zniósł stan oblężenia w prowincyach baskijskich, rozwiązał komisye wojenne darował resztę kontrybucyi nałożonéj i uwolnił od skutków sekwestracyi.

TURCYA.

Od granic tureckich 26 *Listopada.*

Metropolita grecki Ambrosius w Serajewo, został niedawno z rozkazu porty oddalonym z swojéj posady. On to pierwszy ujął się za uciśnioną ludnością chrześciańską, i za pośrednictwem swego patryarchy, zaniósł do porty skargę przeciw byłemu namiestnikowi Wedszidi paszy. Intrygom tego paszy i jego następcy Chosrewa udało się podać go w podejrzenie u rządu. Ambrosius jest pobożnym; godnym starcem. z najszlachetniejszym charakterem. Ludność chrześciańska uważa go i żałuje jako ofiarę gorliwości chrześciańskiéj i intrygi tureckiéj.

Biega znowu wieść, że znany przez swoją missyę do Raguzy Selim bej, został zamordowany w skutków podstępów namiestników Bośnii i Herzogowiny, ponieważ oni uważali go za przyjaciela chrześcian i niebezpiecznego przeciwnika ich łupiezczego systemu.

Konstantynopol 24 *Listopada.*

Nakoniec pan Mussurus, reprezentant wysokiéj porty w Atenach, zwolniał w swojém uniesieniu przeciwko Grecyi, i ostatnią pocztą przysłał wiadomość, że rząd grecki przystąpił po roztrząsania uskarżeń porty. Zarazem pan Mussurus przesłał ministrowi spraw zagranicznych notę, ułożoną w pojednawczym tonie, którą otrzymał w tym przedmiocie od gabinetu greckiego. Rząd ateński przyrzeka w niéj, że wszystkie skargi rządu tureckiego podda zupełnie bezstronnemu roztrząśnieniu, i ile tylko będzie można zaradzi im, gdzie zaś to nieda się uczynić, udzieli porcie stósowne objaśnienia. Ta wiadomość połączona z rozsądnemi radami reprezentantów Francyi, Anglii i Rossyi niechybiła korzystnego wrażenia na portę, i wszelkie dalsze przesyłania wojska do Tessalii zostały wstrzymane, jednakże oddziałom, które już udały się do Larissa nie posłano odwrotnego rozkazu, aby ich pochód wstrzymać, i obóz który w tém miejscu ma być wzniesionym nie został odwołany. Może że to w krótce nastąpi albo też inne miejsce odleglejsze od granicy greckiéj obraném będzie na miejsce zebrania wojsk posłanych do Larissa. Tu do Stambułu zlewa się prawie cała zdolna do broni ludność kraju, i nie licząc nawet téj siły zbrojnéj, która w ostatnich czasach odeszła do Adryanopola i Sophia zebrane tu wojsko wynosi już około 45,000, co jest nie zwykłą tutaj massą, która w niespokojności niejako utrzymuje tutejszych dyplomatów. Turcy ciągle trwają przy tém, że w téj koncentracyi nic więcéj nie zamierzają, jak tylko reorganizacyą armii, co tutaj pod okiem najwyższéj władzy wojskowéj, z większém powodzeniem wykonaném być może, francuzi spodziewają się w marcu wyprawy do Tunis, którą lord Ponsonby przed swoim odjazdem do Anglii nakazał; powszechna opinia upatruje w tych uzbrojeniach tylko środki przygotowawcze przeciw grekom i niespokojnym rajahom Rumelii. Prawdą jest, że sądząc po postępowaniu porty, musi ona być bardzo niespokojną, że słusznie lub nie słusznie przewiduje jakieś groźne niebezpieczeństwo, któremu chce zapobiedz, że w seraju i przy boku sułtana obawy te doszły wyższego stopnia niż w gabinecie, który już zdaje się niezdolnym, a przynajmniej nie dość zdatnym. Chosrew pasza miał już kilka konferencyi z osobami, które posiadają wielki wpływ u sułtana i sułtanki Walidy, i rezultatem tych konferencyi było przyzwanie wielu paszów znajdujących się na wygnaniu, którzy za rządów Abdul Medszida zostali z swoich posad oddalonemi. Między temi znajduje się dawny minister spraw wewnętrznych Akif pasza, mąż który od dawna zostawał w przyjaznych stosunkach z Chosrew paszą, i uchodzi za stronnika umiarkowanych reform. Teraźniejszy gabinet jednak zachowuje spokojną postawę, czyto dla tego że nie wie jakie mu grozi niebezpieczeństwo, czy też, że sądzi, że je łatwo pokonać potrafi. Z tych właśnie poruszeń zdaje się, iż porta ma słuszne powody niespokojności i obawy, ale których niechce zupełnie odsłonić.

Przybyły w dniu 18 do Smyrny parопływ *Acheron* z Beirut, przywiózł wiadomości, iż niespokojności na Libanie nie są jeszcze przytłumione. Między druzami i maronitami jeszcze mają miejsce cząstkowe walki w których ciągle prawie druzowie mają wyższość. Te ciągle ponawiające się od czasu odzyskania Syryi walki wojowniczych mieszkańców Libanu, zdają się niepokoić portę, a powody ich nie są jéj znane. Ale jak w kraju obawia się swoich własnych chrześciańskich poddanych, i wolnych greków, tak w Syryi zdaje się upatrywać niebezpieczną rękę jakiegoś europejskiego mocarstwa. Niedawno odbyła się rada dywanu w przedmiocie stanu rzeczy na Libanie, na któréj ministrowie postanowili posłać w góry syryjskie komissarza porty, któryby tymczasowo przez łagodne środki rady i przekonanie powrócił do spokojności tamtejszych mieszkańców; ale ten środek trudno żeby był korzystnym, porta jednakże zdaje się chcieć go w dobréj wierze spróbować. Jeśli się ta próba nieuda, w takim razie porta nakaże paszom znajdującym się w Syryi żeby przemocą przywrócili wewnętrzny pokój w górach.—Zaledwie przedmiot ten w ten sposób został załatwiony w dywanie, kiedy raport Nedszib paszy z Damaszku nową trwogę obudził między ministrami. Podług tego raportu ludność muzułmańska w Damaszku znajduje się w największém wzburzeniu, odbywa zgromadzenia w miastach, i żąda od paszy wypędzenia wszystkich chrześcian z paszostwa i zakazu pobytu konsulów europejskich w tém mieście, ponieważ ci cudzoziemcy starają się wprowadzić nowości grożące islamizmowi. Ciągle niepokojeni i straszeni ministrowie, nie wiedzą już jak poradzić przeciw tym demonstracyom fanatycznych muzułmanów Damaszku i chwytają się wygodnego środka potępienia gubernatora tamtejszego, którego ogłaszają za niezdolnego, co zapewnie wkrótce pociągnie za sobą odwołanie go ztamtąd,

S Y R I A.

Beirut 6 *Listopada.*

Journal de Smyrne donosi pod dniem 14 listopada z Beirut: »Selim pasza jeneralny gubernator Syryi wyruszył na czele 2000 żołnierzy przeciw górom, i udało mu się wkroczyć tam w zamiarze przywrócenia porządku wszelkiemi środkami jakieby były w jego mocy. Ta wyprawa miała już niejakie powodzenie, i maronici którzy zupełnie ufają opiece rządu tureckiego; okazali się gotowemi nietylko do złożenia broni, ale nawet do rozbrojenia się, na dowód zupełnego poddania się i największego uszanowania dla porty. Co się tycze druzów, ci zapewniali najuroczyściéj o swojém posłuszeństwie dla porty, ale dotychczas nie chcieli oddać broni. Pasza jednak nie tracił nadziei, że ich zdoła przekonać o konieczności tego środka, bez użycia kroków gwałtownych. Ciągle jeszcze w różnych częściach gór panuje wielkie wzburzenie, jednak już się ono zmniejsza.

A M E R Y K A.

New York 23 *Listopada.*

Kongres zgromadzi się zapewne w dniu 6 grudnia, i niezmiernie niecierpliwie oczekują tu treści noty, którą wydać ma prezydent z téj okoliczności. Spodziewamy się bardzo żywych, obfitych w wypadki posiedzeń. Powszechnie mniemaią, że jednym z pierwszych przedmiotów rozpraw nowego kongresu będzie modyfikacya nowéj taryfy, ponieważ obecnie istniejące cła nie przynoszą dostatecznych dochodów. Co się tycze założenia banku narodowego, zdaje się że nie bardzo można się tego spodziewać. Zapewne prezydent poda projekt, żeby sprawy finansowe rządu osobnemu ajentowi finansowemu powierzonemi zostały, i żeby ten otrzymał upoważnienie wydawania papierów, któreby zabezpieczone były na dochodach państwa i depozytach w srebrze i złocie.

W przedmiocie kwestyi granicznéj wspomnieć należy o postanowieniu ciała prawodawczego stanu Vermont, które zaleca rządowi związkowemu szybkie załatwienie téj sprawy, i żąda stanowczego wystąpienia przeciw Anglii, choćby z narażeniem się na wojnę i wszystkie jéj szkodliwe skutki.

Xiążę Joinville i lord Morpeth objeżdżają dotąd Stany Zjednoczone, i obaj bardzo zjednali sobie powszechną przychylność; dla tego ostatniego w dniu 28, ma być danym w New-York przez znakomitych angielskich i innych kupców świetny obiad, na którym gubernator stanu New-York będzie obecnym.

W nocy z 8 na 9 b. m. miał miejsce wielki pożar w Viching, który 40 domów zniszczył. Szkoda ma być wielka.

INDYE WSCHODNIE.

Bombaj 1 *Listopada.*

Największą uwagę zwraca obecnie w Indyach angielskich, bliska wojna z Birmanami. Ostatnie wiadomości ztamtąd sięgają 23 września. Król Tarawadie w dniu tym znajdował się o 70 mil angielskich od Raugan, gdzie spodziewany był w ciągu 2 tygodni. Poczyniono tam wielkie przygotowania na przyjęcie go.

Jego »złotonoga« Mość prowadził prawie całe wojsko z sobą, które ma się składać z 50,000 zdolnych do walki żołnierzy, z niezmiernym tłumem uzbrojonych mężczyzn, i dzieci, których liczą do 200,000. Liczba statków któremi spuścili się z Awa rzeką Irowadszy podawaną jest na 18,000.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.
Od dnia 22 do dnia 23 Grudnia.

Zwierkowska Józefa ob., Tarło Adam hr., Brzeski Władysław ob., z Polski; — Jakubowski Piotr, Lewicki Autoni ob., Tsheflien kuryer ces. ross., z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Spradzyński Piort ob, Raiczakiewicz Józef ob., Tscheflein kur. ces. ross., Jankowska Kassylda ob., do Polski; — Nowak Jerzy ob., do Galicyi; — Baron Unger Sternberg res. ces. ross., do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 6822 *D. G. S.*

SENAT RZĄDZĄCY.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Idąc wzorem lat upłynionych i przyjętego w nich zwyczaju powitania Roku Nowego czynem ludzkości trafniéj do serca przemawiającym, niżeli zachowywane dawnéj formy przesyłania sobie wzajemnych życzeń przez rozsyłanie biletów z powinszowaniem noworoczném, wzywa was uprzejmie Senat Szanowni Obywatele i Mieszkańcy miasta Krakowa abyście dogadzając potrzebie szlachetnych uczuć waszych, bilety powinszowalne pieniężnemi ofiarami ku wsparciu dotkniętych niedostatkiem podług możności i chęci każdego zastąpić zechcieli. A jeżeli niesienie pomocy nieszczęśliwym w każdym czasie poczytujemy za obowiązek, udzielenie onejże, w chwili gdzie ostrzejsza pora roku nędzę dotkliwszą czyni, i pod godłem rozpoczynającego się nowego roku większą nadaje jéj wartość, bo przybywa w chwilę kiedy najwięcéj jest pożądaną, i rokuje cierpiącemu lepszą przyszłość.

Do odbierania rzeczonych dopiero ofiar i kwitowania z odebranych na kartach w tym celu przysposobionych, upoważnionym został od Rządu krajowego Pan Pisarzowski Sekretarz Dz. Gł. Senatu, i takowe codziennie do godziny 2giéj z południa w biórze Sekretaryatu Jeneralnego Senatu w późniejszych zaś godzinach w mieszkaniu jego pod L. 202 przy ulicy Grodziéj na drugiem piętrze odbywać się będzie, zebrane zaś składki zaras po Nowym Roku rozdzielonemi zostaną pomiędzy osoby, których położenie okaże się być najdotkliwszem, i które do litości publicznéj najbliższe prawo miećby mogły.

Kraków dnia 21 grudnia 1841 r.

Prezes Senatu
SCHINDLER.
Za Sekretarza Jlny Senatu.
MAIEWSKI.
Nowakowski Sekr. D. K. Senatu.

Nro 316 D. R. S.

RADA SZCZEGÓŁOWA

Szpitala Sgo Łazarza w Krakowie.

Doszła Dyrekcyi Ogólnéj wiadomość, jakoby do szpitala Sgo Łazarza ubogich chorych na kuracyą nieprzyjmywano, a nawet przyjętych dla niemożności opłacania tax kuracyjnych z rzeczonego szpitala wydalano; Rada Szczegółowa zapobiegając podobnym pogłoskom złą chęcią ku zaprowadzonemu nowo porządkowi w Administracyi funduszów szpitalnych nacechowanym, podaje do wiadomości publicznéj iż stósownie do przepisów obowięzujących każden chory zgłaszający się do szpitala o przyjęcie go na kuracyą po zakwalifikowaniu przez lekarza do tegóż jak bywał tak jest i będzie na przyszłość przyjętym i tylko zamożniejsi koszta kuracyi zwracać są obowiązani.

Kraków d. 15 grudnia 1841 r.

Senator Prezydujący
J. KSIĘŻARSKI.
Margasiński
Sekr. Rad. Szczeg.

Doniesienie prywatne.

Uwagi godny skład wina!

Państwo Nisko w obwodzie Rzeszowskim założyło ze swoich winnic sławnych Grinzing pod Wiedniem, skład prawdziwych austryackich win z roku 1834, do sprzedania. Wina te są niemięszane jak najlepiéj zakonserwowane i w najwyborniejszéj jakości; sprzedają się w ilości od 1 do 12 wiadr N. A. miary w bardzo umiarkowanéj cenie. Cały skład wina wynosi 1200 wiadr można go więc w znacznych partyach zakupywać.

Nisko d. 15 września 1841 r.